

“СТАРЫ
НОВЫ ГОД”.
Яго...
не трэба сустракаць...

2

“ШКОЛЬНАЕ
“СЕННЯ”
НЕЙТРАЛЬНАГА
КОЛЕРУ”.
“Школы новага
тыпу”,
“школы будучыні”
і г.д...

2

“КРЫМІНАЛЬНАЕ
БЮРО”.
Новая прафесія —
тэхналагічны шпик.

3

“ГАВОРЫМ
ПА-БЕЛАРУСКУ”.
Прыказкі
і прымаўкі.

3

БЕЛАРУСКАЯ
МАПАДЗЁЖНАЯ
ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

15 студзеня 1994 г.

Субота

№ 5 (13721)

Кошт у розніцу 20 рублёў

Выдаецца з 1921 года

Малюе Віктар ДУБОВИК

Кур'ер "ЧЗ"

СТОП-ФАКТ

Усё гатова да прыезду Клінтана

Калі не абдузнецца ніякіх карэктаў у праграме знаходжання Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі Біла Клінтана ў Беларусі, з Масквы ў Мінск ён прыляціць 15 студзеня ўжо разам са сваёй жонкай Хілары і дачкой Чэйлі.

Як вядома, у Хілары і Чэйлі Клінтан — свае планы ў беларускай сталіцы. Для дачкі Прэзідэнта ЗША ў Дзяржаўным харэаграфічным вучылішчы рытуеца паказальны ўрок, а яго жонка накіруецца ў ДАВТА. Як паведаміў намеснік дырэктара тэатра Віктар Юдчыч, высокага гасця будзе паказана адна з самых яркіх пастановак Вялікай Елізаветы — вядомага харэаграфічнага прадстаўлення, створанага на аснове кантаты Карла Орфа "Карміна Бурана".

Разам з Хілары Клінтан у тэатры оперы і балета будучы прысутнічаць і жонкі першых асоб нашай рэспублікі — Ірына Шушкевіч і Алена Кебіч.

Дарэчы...

Дваццаць гадоў таму Мінск прымаў ужо Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі. 1 ліпеня 1974 года сюды прыбыў Рычард М. Ніксан з жонкай. У інфармацыі ТАСС паведамлялася аб сустрэчы кіраўнікоў Беларускай ССР з Прэзідэнтам ЗША, аб ускладненні вянкі да абеліска на плошчы Перамогі і наведванні мемарыяльнага комплексу "Хатынь".

У час урачэстай сядзеньня, якое далі ў гонар амерыканскага Прэзідэнта Прэзідыум Вярхоўнага Савета і ўрад рэспублікі. Річард М. Ніксан сказаў словы, якія сталі затым вядомымі: "Я раней думаў, што Мінск і Беларусь наогул вядомыя толькі тым, што ў гэтай рэспубліцы вырастае адна маленькая дзяўчынка — Воляга Корбут..."

Прэзідэнт Ніксан правёў у Мінску адзін дзень і прыказаў, што даведзася шмат новага аб Беларусі. У Біла Клінтана ёсць столькі ж часу для сустрэчы з нашай рэспублікай і не менш шанцаў пазнаёміцца з ёй бліжэй.

БЕЛІНФАРМ.

Супраць эпідэміі

Грамадзянам Рэспублікі Беларусь забяспечана канстытуцыйнае права на захаванне свайго здароўя. Гэта стала магчымым дзякуючы Закону "Аб санітарна-эпідэмічным дабрабаччым дзеянням", які быў прыняты Вярхоўным Саветам 23 лістапада 1993 года.

З гэтай нагоды днём у Нацыянальным прэс-цэнтры адбылася сустрэча работнікаў Міністэрства аховы здароўя рэспублікі з журналістамі.

Паводле слоў намесніка міністра аховы здароўя, Галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача рэспублікі Валерыя Філонава, прыняцце гэтага закона мае вялікае значэнне для жыхароў Беларусі, многія з якіх пацярпелі ад небяспечных вынікаў чарнобыльскай катастрофы.

Дойгі час прафілактыка захворванняў лічылася толькі клопатам урачоў. Але зараз, спасылаючыся на пазны закон, гэта праблема ўрачэска стала важным накірункам сацыяльнай палітыкі дзяржавы.

Закон прадугледжвае прыярытэт дзейнасці па папярэджанні ўздзеяння неспрыяльных фактараў асяроддзя на здароўе людзей. Пры гэтым, як адзначыў В. Філонаў, праз зусім новую сістэму комплекснага кантролю і нагляду будучы спецыяліст выяўляць і выкарыстоўваць парашальнікі гэтага закона, якія пераходзяць санітарна-эпідэмічнаму дабрабаччым населенніцтва.

Ірына ШУКЕВІЧ, ЧЗ-інфарм.

Чаго толькі не здарэцца у навагоднюю ноч

Першы павышэнне ўзроўню мінімальнай заробнай платы ў рэспубліцы адбылося ў горадзе Даўгаўпілсе (Латвійская Рэспубліка) відавочна, якія трапілі ў медыяцэнтры пасля 0 гадзін 1 студзеня.

Тутэйшы "сціплы" сервіс абышоўся ім ужо не ў 20, а ў 30 тысяч рублёў. Усё гэта на ложках выцярэніка год Сабакі сустракалі 22 чалавекі.

Бліжэй да суайчыннікаў

Савет Міністраў Беларусі паставіў адкрыць у горадзе Даўгаўпілсе (Латвійская Рэспубліка) генеральнае консульства Рэспублікі Беларусь. Як паведамілі БелаПАН у Міністэрстве замежных спраў, консульства пакуль не дзейнічае.

Генадзь Бураўкін вяртаецца ў Беларусь

Прэзідыум Вярхоўнага Савета прыняў рашэнне аб вызваленні ад абавязку пастаяннага прадстаўніча Рэспублікі Беларусь пры Арганізацыі Аб'яднаных Нацый Генадзя Бураўкіна. На гэту пасаду прызначаны Аляксандр Сімоў, які дагэтуль з'яўляўся намеснікам міністра замежных спраў Беларусі.

БелаПАН.

Выкладчыкі! Яднайцеся... у свабодны прафсаюз!

12 студзеня ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце адбыўся ўстаноўчы сход Свабоднага прафсаюза работнікаў вышэйшай школы. Выкладчыкі, якія сабраліся на сход, прынялі рашэнне аб стварэнні першай арганізацыі Свабоднага прафсаюза работнікаў вышэйшай школы пры Саветах Свабодных прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь і абралі кіруючыя органы. У прыватнасці, было адзначана, што гэтая арганізацыя паступова дабіваецца павышэння зарплат для сваіх членаў і персаніфікацыі сацыяльнага страхавання.

Лідзя РЫЖАНКОВА.

Курсы валют на 14 студзеня:

	Далар ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	4700(5150)	4950	2705(2960)	2850
"Бел-бізнесбанк"	4200	4800	2350	2800
"Прыёр"	4550	4850	2510	2790

(У дужках – курс за безвалютны разлік)

(У дужках — курс за безналічны разлік)

СПОРТ

Другія — таксама добра!

ГАНДБОЛ. Закончыўся для мужчынскай зборнай Беларусі адборачны турнір чэмпіянату Еўропы. Апошні матч яна гуляла ў сераду ў Харваты. Перамаглі гаспадары пляцоўкі — 27:24. Але гэта нядаўна, бо ў нас не гулялі "Іспанцы" Якімовіч, Парашанка і Карпук, якія пасля матчаў у Іспанію адправіліся гуляць за свае клубы. Нашы занялі практычна другі радок табліцы. Цяпер, каб уладваць камандай Харваты трапіць у фінал, які пройдзе сёння ў Партугаліі, трэба перамагчы ў стыкавых паядынках з уладальнікам другога месца ў жойскай ішай групе.

БІЯТЛОН. Трэці этап Кубка свету пачаўся ў германскім Рапольдзіну. Працягваюць прыёмы адзіўцыя беларускія біятланісты, якія выдатна падрыхтаваліся ў алімпійскі сезон. У жанчын у гонцы на 15 кіламетраў другой прыйшла да фінішу наша Святлана Парамыгіна, наперад прапусціла яна французжанку Эмануэлю Кларэ. Наталля Рыханкова тут дэбютавала, Ірына Какуева трынаццатая, Наталля Рыханкова — 23-я. Мужчынскую гонку на 20 кіламетраў выйграў француз Бэйлі Саленс, а наш Віктар Майгураў — сярэбраны прызёр! Вадзім Сашурын — шосты, Яўген Рэдзкі — трынаццаты, а вось Пётр Івашка і Алег Рыханкоў — толькі на 33-й і 39-й пазіцыях адпаведна.

ХАКЕЙ. У дамашняй сустрэчы чэмпіянату МХЛ супраць омскага "Авангарда" мінская каманда "Ціталі" ўпершыню перамагла з лікам 5:1 (2:0, 2:0, 1:1). Шайбы закінулі сярэд гаспадароў Скабелка (2), Копач, Шыткоўскі і Аўсянік.

Яўген ПУЧКОУ, ЧЗ-інфарм.

УВАГА!

НОВАЕ КАФЭ "ЧОРНЫ БУСЕЛ", а таксама магазін

хутка адкрываюцца ў Мінску ў Доме друку (вул. Б. Хмяльніцкага, 10а).

Фірма-заснавальнік — газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "МАЛАДНЯК" — прапануе ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва ўсім зацікаўленым арганізацыям.

Тэлефоны: (8-0172) 68-28-55, 68-28-13, 68-26-27.

Факс: (8-0172) 32-21-03.

Павярнула сонца на лета.

Фота Сяргея БРУШКО.

ПАДЗЕІ ТЫДНЯ

"Зайчык" ездзіць у Маскву

□ Андрэй ВАСІЛЕВІЧ

У аматараў высокай палітыкі сёння святэ, бо візіт Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі, паводле неадкладнага, падае неадкладна. І нахалі сабе знаходжанне Біла Клінтана ў Мінску абмяжувалі некалькімі гадзінамі, і нахалі сабе прыезд высокапастаўленага амерыканца нагадавае звычайны візіт вятлівасці (вялікая палітыка, палітыка сусветнага маштабу ўсё ж робіцца ў Маскве, а не ў Мінску), ягоныя сустрэчы з кіраўнікамі Беларусі і прадстаўнікамі дэмакратычнай апазіцыі вельмі важныя для кожнага грамадзяніна, які задумваецца, як жыць далей.

Прэзідэнт ЗША дае нашым чыноўнікам прыклад шанавання гісторыі, шанавання памяці пакутнікаў. Мне асабіста даўно было брыдка чытаць і слухаць туюжыню вакол сумна вядомага месца — Курapatу. Высыталілі з пенай на губах хто там страляў, каго страляў. Прабачце, гэта справа гісторыкаў. А нам бы сцішанымі прыходзіць да святых месцаў, бо тут загінулі людзі, незалежна ад іх нацыянальнасці, палітычных афарбоўкі...

Біл Клінтан адрэаў едзе ў Курapatу, каб схіліць галаву на незвычайных могілках.

Узнікае пытанне, чаму прэзідэнт паасобку сустракаецца

з Шушкевічам і Кебічам. Разумны сэнс падказвае, што гэта быццам бы марнаванне часу на пытанне аб раздзелных сустрэчах.

Станіслаў Шушкевіч на прэс-канферэнцыі адказаў дыпламатычна, нейкімі непераканачымі словамі. Пра тое, што паміж кіраўнікамі Вярхоўнага Савета і ўрада існуе глыбокае разыходжанне, ужо ўсім вядома. Вядома гэта, вядома, і пасапства ЗША на Беларусі. Магчыма, Біл Клінтан захоча сам вызначыць, хто ёсць хто на беларускім палітычным небасхіле.

Спачатку падвалася як сенсация, што мэркуецца сустрэча Клінтана з Пазняком. Адаўнасць каментара давала падставы думаць, што яны сустрэнуцца ледзь не адзін на адзін. Але гэта было звычайным перабольшаннем. Магчыма, нейкі дэялог паміж імі абдузнецца ў Курapatу. А сустрэча Клінтана з апазіцыяй будзе шматфігурнай. На ёй будуць прадстаўлены некалькі партый, у тым ліку і Партыя народнай згоды.

Менавіта гэтая акалічнасць усюсіла Пазняка, дзялячы аб неамагчымасці сустрэчы, бо ў Партыі народнай згоды ёсць вельмі і вельмі сумна.

Што датычыць вынікаў двух візітаў, то яны падаюцца рознымі

амерыканскага пасапства заліваюць у дэмакраты.

Прамалінейная ацэнка Партыі народнай згоды з боку Зянона Пазняка ледзь не ўнесла скандал у праграму візіта. Але потым лідэр БНФ змякчыў і даў сваю згоду на сустрэчу.

Даваць свой каментар можна будзе пасля візіта Клінтана. А пакуль грамадства трывожыцца, што будзе з нашымі грашма? Хоць і небагаты ў асноўнай мацы кашалькі, але пытанне пра аб'яднанне грашовых сістэм рупіцца. Па чарзе ў Маскву з'ездзілі Вячаслаў Кебіч і Станіслаў Шушкевіч. Паасобку, кожны са сваёй камандай.

Чаму паасобку? Зноў вымушаны гаварыць пра адсутнасць гармоніі ва ўзаемаадносінах паміж вышэйшымі службовымі асобамі — гэта калі карыстацца ўзнісклым стылем. А калі гаварыць прама, то мы назіраем усё большы разлад.

На прайшоўшай у чацвер прэс-канферэнцыі Станіслаў Шушкевіч нават выказаў недаўменне, чаму так спышалася ўрадавая дэлегацыя апарэцкі яго. Асабіста мяне менш за ўсё цікавіць закулісныя падрабязнасці — справа ў іншым.

Адаўнасць згоды паміж урадавымі вярхамі і Старшынёй Вярхоўнага Савета наўрад ці спрыяе палаяпшэнню жыцця, што вельмі і вельмі сумна.

Што датычыць вынікаў двух візітаў, то яны падаюцца рознымі

камандамі па-рознаму. Акружэнне Кебіча выпраменьвае аптымізм, прадстаўляе свайго лідэра ледзь не звабіцелем нацыі. Што ж, ад іміджу залежыць далейшы палітычны лёс прэм'ер-міністра і ўжо пара збіраць у скарбонку заліковыя ачкі.

Станіслаў Шушкевіч, выказаўшы задавальненне сустрэчай з Барысам Ельцыным, быў асцярэжым у прагназах пра аб'яднанне сістэм. Так, прэзідэнт Рэспі распрадаўся, каб да 1 лютага былі падпісаны Віктарам Чарнамырдзіным дакументы ў Мінску.

Але да падпісання трэба вырашыць шэраг найважнейшых праблем, якім быць курсу беларускага "зайчыка" да расійскага рубля (нам хочацца, каб ён быў 1:1), ці ўстановацца пасля аб'яднання сістэм аднолькавыя цэны?

Рэспі будзе вымушана неспі вельзарныя выдаткі ў трылёны рублёў. А Беларусь, паводле прагнозу старшыні Нацыянальнага банка Станіслава Багданкевіча, можа выйграваць штогод каля 1 мільярда даляраў. Нам добра? А Рэспі... Там таксама ўмеюць лічыць грошы і не закончыць за проста так узвальняць на свае плечы цяжкае фінансавое крмо.

Таму канчаткова гаварыць пра вынікі аб'яднання сістэм пакуль што рана.

АКТУАЛЬНАЕ ІНТЭРВ'Ю

Друк ніхто прыручаць не збіраецца

□ Воляга ШАЎКО

Сёння мы запрасілі да размовы міністра. Анатоля Іванавіч Бугэвіч, які ўзначальвае Міністэрства інфармацыі рэспублікі, да таго ж наш калега і былы чырваназнамец. У свой час ён быў намеснікам рэдактара газеты. Многія сённяшнія журналістыя праблемы яму бачны не толькі з вышнім міністэрскага крэсла, а, як бы мовіць, знутры. У гэтым інтэрв'ю акаж і пойдзе размова пра тое, што зараз вельмі хваляе рэдакцыйныя калектывы, — фінансавое забеспячэнне выданняў рэспублікі сёння.

— Нядаўна расійскі ўрад прыняў паставу, якая рэзка павышала затраты на выпуск газет. У выніку, нават самыя заможныя выданні не здолелі быць выданыя. Але, здаецца, там даўно да сродкаў масавай інфармацыі складаюцца нейкія дзіўныя адносіны. Гэта і рэарганізацыя ў кіраўніцтве сфэрай, тэлерадывішчання, і шматлікае стварэнне новых структур. Я думаю, што расійскія сродкі масавай інфармацыі часта становяцца сродкам палітычнай гульні аб палітычнай барадцы. Я не хацеў бы, каб гэтыя моманты перакінуліся да нас у рэспубліку.

Мы ўсе ў Міністэрстве інфармацыі і я, як міністр, жадаем і імкнёмся забяспечыць роўныя ўмовы для дзейнасці сродкаў масавай інфармацыі ў Беларусі. На наш погляд, гэта значыць умовы роўнага па закону. Калі б мы паддаваліся эмоцыям ці левых, ці правых — на нас

ёсць гэты націск, часта актыўны, — то даўно ўжо таксама нешта б неразумнае нарабілі ў сродках масавай інфармацыі.

Хаця і дагэтуль нас часта крытыкуюць. У прыватнасці, адбыўся "круглы стол", які правёў "Эрыдан" сумесна з газетай "Феміда". У апошнім нумары "Феміды" апублікаваны яго матэрыялы, дзе і старшыня Саюза журналістаў, і кіраўніцтва "Эрыдана". І іншыя папраканы нас за закон "Аб друку". Гаворыцца, у прыватнасці, што ён распрацаваўся келейна, што яго ніхто не бачыў з творчых работнікаў. У такім выпадку я задаю сабе пытанне, якім жыццём жывуць журналісты: нармальным ці як бы ў перавярнутым лосцізку бачаць тое, што хочучы, ці бачаць тое, што ёсць? Справа ў тым, што той жа закон "Аб друку", апошні варыянт якога рабіла наша міністэрства, прайшоў праз рукі спецыяльна створанай творчай камісіі, якую ўзначальваў доктар уральскіх навук В. І. Шабайлаў з Інстытута філасофіі і права Акадэміі навук. У яе ўвайшлі таксама прадстаўнікі творчых калектываў.

(Закачэнне на 2-й стар.)

Дзеўятае неба

"Ехалі мядзведзі..."

У Фларыдзе сшышоў з рэакцыя, у якім транспартаваліся цыркавыя звыры.

У выніку аварыі два чалавекі загінулі і 15 былі ранены. 19 з 35 вагонаў саставу былі поўнаасцю разбураны. Звыры, якія засталіся ў жыццё (сярод іх сланы і тыгры), яшчэ доўга пасля аварыі хадзілі па райках. Верталёт з тэлежурналістамі, што хацелі зняць аварыю, пацярпеў катастрофу непадалёку ад цягніка. Пілот і аператар дастаўлены ў бальніцу.

Міждзяржаўны ... МОСТ

Шведскі ўрад адкапаў сваё рашэнне аб узвядзенні моста паміж Швецыяй і Даніяй.

Тры гады таму дзве краіны падпісалі пагадненне, якое прадугледжвае будаўніцтва чыгуначнага і аўтамабільнага моста даўжынёй 16 км, каб звязаць Скандынавію з еўрапейскім кантынентам. Работы павінны былі пачацца ў гэтым годзе і завяршыцца да 2000-га. Але сёння Швецыя працягвае стрыманасць у адносінах да гэтага праекта. Прэм'ер-міністр Швецыі заявіў, што яго краіна дасць дазвол на ўзвядзенне моста толькі ў тым выпадку, калі будаўніцтва яго не паўплывае на марскія цячэнні.

На іншаземцаў — з кулакамі

У Гале прайшла 15-тысячная забастоўка іншаземцаў, якія пражываюць у Германіі.

Прычынай паслужыла нападзенне ў мінулы панядзелак групы маладых немцаў на паклываў іншаземку ў інваліднай калёсцы. Гэта ўжо чацвёрты такі выпадак за апошні час.

Раз'юшаная рака

На поўдні Вялікабрытаніі, у Чэстэры, адбылася паводка.

Узровень вады ў рацэ падняўся пасля праліўных дажджоў. Службы бяспекі старажыцца зрабіць усё, каб паводка не дайшла да цэнтры горада. Штодзённая адпампоўваецца каля 40 мільянаў літраў вады з ракі, каб зменшыць яе ўзровень. Прагназуюць, што калі дажджы не спыняцца, то вада затопіць і дамы.

"Еўрапейск"

Бізнес-клас

Вядучая
рубрыкі —
Вера ПАЛЯКОВА
Тэл. 68-28-52

Прыватызацыя
праз аўкцыён

Брест — лідар у прыватизацыі ў Беларусі. Таму менавіта гэты горад, выбары месцам прыватизацыі семінара "Аб стане прыватизацыі ў Беларусі", які адбудзецца 26-27 студзеня. Арганізуюць яго Савет Міністраў, Дзяржаўнае сумеснае Рэспублікі Беларусь і Міжнароднай фінансавай карпарацыяй, якая, з'яўляючыся членам групы Сусветнага банка, аказвае тэхнічнае садзейнічанне ў ажыццяўленні праграм прыватизацыі ў краінах былога Саюза ўжо два гады.

Па запрашэнню ўрада Беларусі і пры фінансавай дапамозе Агенцтва США па міжнароднаму развіццю Міжнародная фінансавая карпарацыя пачала працаваць у Брэсце яшчэ ў мінулага года над распрацоўкай юрыдычных і арганізацыйных пытанняў прыватизацыі малой прыватнай аўкцыянаў.

Семінары, прысвечаны першым доспедам, а таксама тым крокам, якія неабходна зрабіць, каб паскорыць працу прыватизацыі цалкам на Беларусі.

На адкрыццё семінара будучы прысутнічалі першы намеснік Старшыні Савета Міністраў М.У.Масніковіч і старшыня Дзяржаўнага Б.П.Маішэўскі. З дэкларацыяй выступіла старшыня Брэсцкага гарвыканкама, мэр Ніжняга Ноўгарада, а таксама эксперты МФК.

У 1993 годзе ў Брэсце адбыліся два адкрытыя аўкцыёны, а трэці запланаваны на другі дзень семінара. Удзельнікі апошняга будучы мець магчымасць ацэніць адназначнае крамя, якія былі прадданы на першых двух гарадскіх аўкцыёнах, і пераканацца ў рэальных выніках прыватизацыі. Напрыклад, семінара прыватнага прадукцыі ўрада Рэспублікі Беларусь, Брэсцкага гарвыканкама і МФК адкажуць на пытанні журналістаў.

Грошы за
праезд. Немаля

Прынятае рашэнне аб устанавленні платы за выдату ўладальнікам транспартных сродкаў рэспублікі дазваляе на праезд гэтых сродкаў па тэрыторыях замежных дзяржаў. Плату можна як у СКВ, так і ў рублях ці "зайчыках" па курсу. За дазел на праезд па тэрыторыях краін СНД уладальніку прыйдзецца заплаціць 10 дзялару, а па тэрыторыях краін далёкага замежжа — 30.

Перш чым
хварэць —
падумаі

З 5 студзеня ў аптэках горада падкошчаны цэны на лекавыя препараты. Яны з'яўляюцца 242 найменш прэпараты, 216 з якіх — імпортныя вытворчасці, а астатнія — аўтаматычныя, рэалізуюцца па фіксаваным цэнах. Самы дарагі лекавы препарат — імпортны "Дэпастат" — каштуе сёння амаль 113 тысяч рублёў. Так што лепш не хварэць.

Хутка кірмаш
"1000 дробязей"

Пойным ходам ідзе падрыхтоўка да чарговага міжнароднага кірмашу "1000 дробязей", які адбудзецца 9-10 лютага бягучага года ў Рэспубліканскім выставачным цэнтры. Як паведаміў генеральны дырэктар акцыянернага таварыства "Цэнтр — XXI стагоддзе" (Цэнтр падтрымкі прадпрыемстваў) С.М.Качаргін, заўваж на ўдзел у кірмашу падлі дзясяткі фірм Беларусі і блізкага замежжа. Сярод іх — мінскія МП "Мінтэхпром", завод "Спецатоматэка", завод "Уол-Страт", кампанія "Тэстан і Н", МП з Жодзіна "Вясёлка", МП "Нана" з Дзяржнінскага раёна. Супрацоўнікі калінінградскага завода "Кавры" будуць прадставляць на кірмашу павячшаючыся частка сістэмы, а з "Яраслав-машінабуд" мае намер прыгэтуць водаходныя касцюмы і надзіманыя лодкі.

У Мінску адбудзецца чарговы метадычны семінар, арганізаваны Саюзам прадпрыемстваў Беларусі. Больш за 700 бухгалтараў, эканамістаў і кіраўнікоў дзяржаўных і прыватных прадпрыемстваў пазнаёміліся са зменамі ў падатковай бухгалтарскай справаздачнасці, падатковым акадамамі і пераважылі асаблівасці асцярожных фондаў, што былі прыняты на сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

АКТУАЛЬНАЕ ІНТЭРВ'Ю

Друк ніхто прыручаць
не збіраецца

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

ваў, журналісты ў тым ліку, былі там і прадстаўнікі ад Саюза журналістаў. А сёння выявілася, што гэты закон нібыта зноўдзены некеймі нелегальным чынам. Усё перавярнута з ног на галаву! Іншая справа, што трэба закон аўблікаваць у друку і я прасіў аб гэтым камісію Вярхоўнага Савета.

Я хацеў бы, каб мы не ўсунялі марнай валуны ў акорд сродкаў масавай інфармацыі. Бо чым больш будзе такой мітусні, тым горш у рэшце рэшт тым, для каго прасіў працу. — Чытанам. Чытанам не хоча, у прынцыпе, ведаць, якія ўзаемаадносіны складаюцца ў рэдакцыйным калектыве, яму патрэбна канчаткова прадукацыя, якая павінна быць якаснай.

Бос прыхваціў расійскі: выбар і дзейнасць сродкаў масавай інфармацыі ў гэты перыяд аскарава паказалі, якім чынам можна ўплываць на грамадскую свядомасць. Што датычыць фінансавых пытанняў, — яны таксама многіх турбуюць нас. І яму сказаць: на сённяшні дзень палітыка дзяржавы такая — па меры магчымасцей бюджэту падтрымліваць сродкі масавай інфармацыі. Гэтую практыку, дарэчы, мы больш шырока ўвядзі ў 1990 год, калі ідзе такога амаль не рабілася. А мы атрымалі фінансы на газеты, часопісы і на кнігавыданне. З таго часу гэта падтрымка існуе, то ўдасканалючыся, то ўдасканальваючыся, але ні адзін год яна не адмянялася.

— Якія выданні атрымлівалі фінансавую дапамогу летась? У 1993 годзе праз Міністраства інфармацыі фінансавалася 28 выданняў. Гэта, перш за ўсё, дзіцячыя, літаратурна-мастацкія, выданні тых згуртаванняў, якія сацыяльна не абаронены. Напрыклад, таварыства інавацый, таварыства Беларускай мовы і г.д. Дзяржаўныя выданні, якія выдалі свае газеты, таксама фінансавалі іх.

Так што ў цэлым набралася лічба значная. Я не пагаджаўся і не пагаджуся з тымі абвінавачваннямі, што Савет Міністраў маніпавіраваў прэсу праз фінансавую падтрымку. Давяліся паразважаць. Калі б сёння знікла фінансавая дапамога, дапусцім, газеце "Раніца" (была "Пісьнер Беларусі"), ці выжылі б апошняга? Ці выжылі б часопісы "Бярозка", "Вясёлка", ды і "Чырвоная змена"? Такія дэталі я магу пералічыць і далей.

Што ў такім выпадку адбылося б? Мы маглі б папрасіць урад заставіць наступную пазіцыю: калі ідзе крытыка ў адрас урада і

міністрава за тое, што яны праз фінансавую падтрымку імкнуцца маніпавіраваць сродкі масавай інфармацыі, давайце здымем гэту падтрымку. Што прасіць? А вось тады б абавязаванні сапраўды мелі падставу. Бо ўрад і дзяржава неразумна зробіць, калі не ста-

тыраж яе адразу зменшыцца. Хаця гэта не звязана з якасцю публікацыі.

— Якія памеры фінансавання выданняў рэспублікі прадуадлежваюцца сёлета? — У гэтым годзе пытанне было вельмі складаным. Улічваючы,

на першае студзеня 1993 года ў рэспубліцы зарэгістравана 650 газет і часопісаў. З іх газет — 479, часопісаў — 146, бюлетэняў — 25. На Беларускай мове — 146, беларускай і рускай — 130, беларускай і іншых — 32, рускай — 151, рускай і беларускай — 134, рускай і іншых — 51, польскай — 4, украінскай — 2.

Заснавальнікам і з'яўляюцца: Вярхоўны Савет у аднаго выдання, Вярхоўны Савет і Савет Міністраў — у аднаго, Савет Міністраў і сузаснавальнікі — васьмі, Міністэрствы і ведамствы — 36, Савет народных дэпутатаў — 137, дзяржаўныя прадпрыемствы і арганізацыі — 85, навуковыя ўстановы і Акадэмія навук — 34, асацыяцыі, фірмы, акцыянерныя таварыствы, малыя прадпрыемствы, кааператывы — 130, калектывы рэдакцый — 53, рэлігійныя арганізацыі — 13, грамадзяне — 72, грамадскія арганізацыі — 74, агенствы — 2, грамадскія арганізацыі дзяржаўных устаноў і камерцыйных фірм — 4.

нуць падтрымліваць выданні, якія сёння найбольш патрэбны чытанам, найбольш актыўна працуюць на ідэйна-нацыянальна-культурнага адраджэння, стаўлення суверэнітэці. Меру ж гэтай адраджэнскай тэматыкі вызначае чытач.

Але ж адбываецца фінансаванне і рускамоўнага друку: "Совetskaya Белоруссия", "Белорусская нiва", "Фізікультурнік Беларусі", "Нёман" і г.д. Значыць, зноў жа дзяржава клапацілася пра чытача: даць яму магчымасць вылісць патрэбнае выданне па даступнай цане.

Іншая справа, што бюджэт не вытрымае фінансавання ўсёй перыядыкі. Ды ёй і самой, відаць, гэта не патрэбна ў часовым парадку... Акрамя таго, я лічу, што фінансаванне выданняў гэта не столькі дапамога калектывам рэдакцый, колькі сацыяльна-незабеспечаным жыхарам рэспублікі. Увядзім сабе, што часопіс "Бярозка" паставіў бы рэальную цану на вокладцы экзэмпляра. Каштаваў бы нумар сотні рублёў. Ці быў бы ён даступны дзіцяці, якім і так мінусавалі абдымленне ў гэтым жывіце? Або ўзяць часопіс "Полымя". Сёння на яго стаіць цана 160 рублёў, а па сабекошт нумар абышоўся б не дзе 1300 рублёў. Ад каго б мы адрознілі літаратуру? Ад студэнтаў, ад пенсіянераў, у рэшце рэшт ад бібліятэкаў.

Крытыкавалі Савет Міністраў за тое, што ён фінансаву "Совetskую Белоруссию" як самую масавую. Але ж гэта таксама падтрымка чытанам. Бо яны павінны былі б са сваёй кішнi выкладзець сумы, якіх не маюць. Сёння, напрыклад, та ж "Совetskая Белоруссия" стала даражэйшай, чым усе, у два разы, і

ІМПРЭЗЫ

Стары Новы год

□ Уладзімір МІХНО

Люблю я Стары Новы год. Люблю менавіта за тое, што яго... не трэба сустракаць.

Адшумела навагодняе застолле. Пакуль што яшчэ можна набыць застолле, — быў стол і было дзякую Богу, на сталае вольнае і да ў рот чамусьці не лезла. Не ведаю, можа, таму, што так доўга чакаў-рыхтываўся да Новага года і, мабыць, перагара. І былі сябры, які ніколі шмат, і які ніколі раней адчуваў сябе між іх адзіночкі. Можа, таму, што з новымі сябрамі яшчэ не паспеў з'есці пуд коўкі, а старыя некуды неўзаметку пакінулі, а новыя, з'явіўшыся, зачэпалі, з крамаў. Быў тэлевізар, на які чамусьці не хацелася нават глядзець. Я ўвогуле зразумеў, што глядзець на тэлевізар у наш час не проста шкодна для вагаў, але непамінае для душы. Можна не столькі сапасаваць сабе тую ды страціць пацуючы рэальнасці, можна і вельмі нават лёгка, ператварыць самую ў тую вольнае дзяржаўную экрану з каларытнага здымкаў і глядзючых на чый тэле — экранам-тварам, у якога зямлі хваляў — кнопкі. Адымлю слова, можна зрабіць поўным дзіўствам.

І адзіночкі саляды — слаўнае народнае свята, якое яшчэ нікому не паспела нагнаць аскому, бо яго ж так доўга забаранялі. КАЛЯДЫ. Алеся Разанав, каб пісаў вершак, паўна, вызначыў бы: Каледы — калычча, лядовыя, звонкія і халодныя. Я вершака не ўмею, таму скажу прасцей: Каледы — тое, што Богу было згодна зрабіць асабіста для мяне назаўсёды чорным і самотным. Ну, ды гэта асабіста для мяне... А ўвогуле, прызначыла, я перастану любіць свята. Гэтакаса ж перасталі любіць свята мы сваёй і суседзі, мае знаёмыя і незнаёмыя, мае землякі — мой народ.

Народ, які даўношэе анучы, купленыя яшчэ за "гнілым сацыялізмам". Народ, які перастаў баіцца нешчаслівага трынаццатага чысла, даўно генетычна дрыжыць перад кожным першым і пятым чыслам шматліка. Народ, які болей не верыць ні дзяржаўнай ашчаднай кніжцы, ні самай дзяржаве. Народ, які, здаецца, невялічкая захворва, і на той жа хворавы ДЗЯРЖСТРАХ. Ён, народ, не

тоё, каб не любіць, ён баіцца свята, таму што болей не верыць калядзі, нібыта СВЯТА прыходзіць у яго дом.

Говарыць, под Новы год, што ні пожелаете, все всегда сбывается... У мяне адно жаданне: каб разам са старым годам адшлі ў нябыт хлусня, крыўдавыя, фанатэрыя. Некалі малы я стараўся задумаць як мага болей жаданна, каб паспець да дванаццатага года Кургану пракрыццё іх. Жаданні былі светлыя і нейныя, але рэальныя. Сам я найбольш верыў, што яны абавязкова збудуцца, толькі паспець да дванаццатага... І мяне, дзіва, звыкліся.

Зніклі навагодняе жаданні. Якому Дзеда Марозу ці нават Насстрадасу пад сілу прадказаць разам тое, што будзе са зямлю і з маёю краінаю з'яўцца, паслязатра, праз месяц ці праз год? Інакшаму Кебучу не па збавх уяснілі мяне ўпэўненасці ў заўтрашнім дні: у заўтрашнім дабрабыце, у заўтрашнім стабільным рабочым месцы, у заўтрашнім чырверды, але ж не дзяржаўным, рублі. І ніякая дзяржаўніска не стане мне гаварыць, што заўтра бязбязна выйдзі на вуліцу, смена будзе халодная, а праца, што пражыве на сваёй зямлі, што пражыве на ўласную заробленую капейку, ніхай не надта шыкоўна пражыве, каб без тэбэ.

На падыходзе — татальнае ваўраўраччэ краіны. Дзяржава латасца падасе мне, нібы жабураку, тое, што адарала сярод белага дзягця б і надыма, разам з ашчаднаю кніжкаю, ды запросіць мяне прычысціцца да прыватнасці. Колкі ж татальнага здымаў мой народ! Калектывізацыя, мабілізацыя, прыватнізацыя. Часам мяне пачынае здацца, што ваўраўраччэ ў грамадстве павялілася не сёння, а ўжо даўно, спакваля, не спяшаючыся, пускала глыбокія карані ў народную глебу.

— Ка кано нічога? — пытаюцца ў расійска.

— Прэ-красно! — адказвае той па прычыні, і нават не заўважае, што ўжо не "пре-красно", а "пре-коричнево". Асабіста ў новай Думе.

АТЫ-БАТЫ

Гэта вайсковая часць незвычайная ўжо сваёй спецыфікай — тут аб'яшчоджваюцца пратэрмінованыя боепрыпасы. Да таго ж знаходзіцца яна (дарэчы, адзіная ў Беларусі) на тэрыторыі, забуджанай Чарнобылем. Усе бліжэйшыя населеныя пункты даўно адселены. А для перадысплацыі вайсковых часцей неабходны не толькі час, але і каласальныя сродкі, якіх сёння, на жаль, няма.

І ўсё ж сітуацыя не такая ўжо безвыходная. Дзякуючы клопам камандзіра часці палкоўніка Аляксандра Аляксандравіча ў беспечную зону пражывання пераселены не толькі афіцэры, прапаршчыкі і служачыя, але і салдаты тэрміновай службы. У Гомелі для іх пабудавана даволі добраўпарадкаваная казарма. Тут ёсць сталовая, бібліятэка, лазня з саунай, біліятэка. Кожны вечар пасля службы разам з афіцэрамі выязджаюць у часці і салдаты, вольныя ад нарада. І хоць раскошы на транспарт, дадатковае харчаванне няма, у часці ідуць на гэтыя затырты. На думку камандзіра, гадоўнае гэта людзі, і ўсё павінна быць зроблена для іх здароўя і камфорту.

Сяргей ХАЛАДЗІЛІН,
БЕЛІНФАРМ.
Фота аўтара.

ЗВАНOK НА ўРОК

Школьнае "сёння"
нейтральнага колеру

□ Ірына ЗАВАДСКАЯ

Разам з навагоднімі святамі школьны год паспяхова крочыў на сваю другую палову. Безумоўна, сярэдзіна шляху — не падстава для падвядзення вынікаў. Але затое самы зручны момант, каб зірнуцца і паспрабаваць асэнсаваць тое, што паспелі набыць нашыя беларускія школы да гэтага часу.

Так вось і атрымалася, што сваё першае інтэрв'ю ў новым годзе я прымеркавала да наведвання ўстаноў, найбольш дасведчанай наконт таго, што адбываецца ў сучаснай сістэме адукацыі і выхавання.

Перш, чым адказаць на мае пытанні, начальнік упраўлення народнай адукацыі Г.Мінска Геадэз Дзям'янавіч ДЫЛЯН пачаў патрэбным нагадаць тэма-сякія лічы. Вось гэтыя, напрыклад:

— Зараз у горадзе працуюць 234 школы, 17 з якіх лічацца "школамі новага тыпу". Сярод іх 13 гімназій, 3 ліцэі і адзін каледж. Есць яшчэ шмат профільных школ з дыферэнцыраваным навучаннем — іх тры. Наогул, уся гарадская сістэма адукацыі адметная тым, што апошнім часам тут распаўсюдзіліся працэсы прадметнай дыферэнцыяцыі. З'явіліся новыя школы з паглыбленым вывучэннем замежных моў, а таксама з агульнаэстэтычным, музычным-харавым, мастацкім, тэатральным і іншымі "ўхіламі", — як бачыце, абсалютна ўвага ўдзяляецца менавіта эстэтычнаму выхаванню. Акрамя ўсёго, у Мінску пачала распаўсюджацца яшчэ адна цікавая ідэя, добра вядомая ў мінулыя стагоддзі, — рэальнае навучанне. Існуе пэўная катэгорыя дзяцей, якім не патрэбна ўвесць той "гмах" ведаў, што прапагандуюцца звычайным школьнікам, — утойваць тут няма чаго, такія дзеці сапраўды ёсць і нічым не горшыя за астатніх, проста іхня здольнасці і інтарэсы больш скіраваны ў вытворча-тэхнічным напрамку.

Улічваючы гэтыя фактары, мы прыгледзіліся да школьнага Рэспублікі, дзе навучанне яўляецца на пачатку профіля — класічным і рэальным, і прапанаваў некаторым школам стварыць у сабе першыя эксперыментальныя класы. Працуюць яны наступным чынам: чатыры дні па агульнаадукацыйнай праграме — але крыху скарачаныя, калі параўноўваць са "звычайнымі" класамі, і два дні агульнатэхнічнай падрыхтоўкі — "лішні" час вызваляецца якраз за кошт скарачэння гадзін некаторых школьных дысцыплін. У гэтым годзе часам першы выпуск рэальных класаў — мяркуецца, што частка навучаных нават атрымае пасведчаныя з пацярджэннем набыты спецыяльныя. Усё залежыць ад нааўнасці добрай матэрыяльнай базы — на якім узроўні школа зможа падрыхтаваць спецыяліста. Але калі хлопцы нават і не атрымаюць ніякіх "корачак" — але авалодеа (ня хай сабе і на пачатковым узроўні) прафесійнай пачаткова будзе рэзаць па дрэве, ужо не правядзе.

— Гэтая форма навучання — пакуль што адзін эксперымент ці нешта больш сур'ёзнае? — Пакуль эксперымент. Але вельмі сур'ёзна... Рэальныя класы — гэта пераважна 10-я і 11-я. Але ёсць такія школы, дзе падобнае прафесійнае навучанне пачынаюць ужо з 8-га класа. Наконт гэтага (з якога ўзросту

ёсць належная матэрыяльная база і дастаткова распрацаваны змест будучай работы. Калі ніякай арыгінальнасці ў задумцы педагогаў няма, — усё застаецца ранейшым. Жадуючы "памяняць шмалду" сёння вельмі шмат.

— На самым пачатку размовы вы нагадалі пра школьную каледж. Што гэта за ўстанова?

— Лінгва-гуманітарны каледж створаны на базе СШ № 24 і "прывязаны" да Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта. Установа, адзіная ў сваім родзе і, напэўна, застаецца без канкурэнцыі — вельмі складана арганізаваць нешта падобнае. Навучанне там разлічана на 13 гадоў, і навучанцы атрымліваюць падрыхтоўку на ўзроўні студэнтаў першых курсаў ВНУ. Акрамя звычайнага курсу ў каледжы выкладаюцца менеджмент, банкіўская справа і іншыя сучасныя дысцыпліны.

— Не так даўно літаральна ва ўсіх «на языку» была забастоўка, што меркавалася настаўнікамі на пачатку студзеня. Але з'явілася паведамленне, што яе «адмянілі». Чаму?

— Быў зноўдзены камірамі паміж урадам і рэспубліканскім камітэтам прафсаюза работнікаў адукацыі. Гадоўнае патрабаванне настаўнікаў прафсаюза урад фармальна выканаў — педагогі атрымалі аднаразаваў "даплату", і пытанне было знята. Ва ўсім рэшце, пакуль што. Зрэшты, лічу, ні той, ні другі бок не настронены сваткаваць перамой.

— У апошнія перадавыя точныя месцы ў Мінску адбыліся дзве буйныя канфэрэнцыі, прысвечаныя будучыні адукацыі. Хацелася б ведаць, якой бачыцца «школа будучыні» асабіста вам — ніхай нават у ідэале?

— Школы павінны мець права на індывідуальны план работы, але пэўны дзяржаўны стандарт будзе захоўвацца. Не скажу, што ўсе яны зробіцца дыферэнцыраванымі — гэтую прыступку цывільнаваты свет даўно адолеў. І ў Еўропе зараз ідзе працэс змянення ўніфікацыі школ. У любым выпадку наша школа павінна заставацца нацыянальнай (не ў сэнсе мовы, а ў сэнсе культуры). Павінен зрабіцца іншым хіба што змест навучання — мы ўсё яшчэ імкнемся ахапіць тое, што цалкам ахапіць немагчыма. Першае, гэта не кожнаму дадзена — праз 3-4 гады не кожны выпускнік скажа, што такое электрычны ток. Другое, не патрэбна наогул — адукацыя павінна арыентавацца на рэальнае жыццё і на што іншае. Важна, каб "школа будучыні" у устаноў, дзе "набываюць веды", ператварылася ў сааеабсалютна вучальню творчасці, дапамагае самастойна здабываць неабходную інфармацыю. Застаюцца ў яе і пэўныя выхавальныя функцыі — пакуль семі ў нас, на жаль, не самыя лепшыя.

У нас яшчэ шмат рэчу, што "не самыя лепшыя". І сучасная школьная сістэма — таксама. Зрэшты, ужо і не самая горшая — пэўныя змены адбыліся, і пра іх нават можна гаварыць. І, пра асцярожныя эксперыменты, што ў навукальнай устаноў

ЗАМЕЖНЫ
ТЭЛЕТАЙП

РОДНАЕ СЛОВА

Гаворым па-беларуску

Зьміцер Санько. "Малы руска-беларускі слоўнік
прыказак, прымавак і фразем"

Багаце і непаўторнае гучанне кожнае мовы шмат у чым вызначаюцца прымаўкамі, прыказкамі і фраземамі (фразаалізмамі). Пераклад жа іх — справа вельмі няпростая. Па сутнасці, гэта павінен быць нават не пераклад, а падбор адпаведнікаў, г.зн. адпаведных высплоў, з іншае мовы... Жывая народная мова вельмі багатая на высплоў, якія, на жаль, яшчэ не знайшлі належнага выкарыстання ў беларускай літаратурнай мове і адпаведнага адлюстравання ў перакладных слоўніках... У гэты слоўнік увайшлі найбольш ужывальныя рускія прымаўкі, прыказкі і фраземы (вадама, тыя, якім аўтар знайшоў беларускія эквіваленты)...

Баба в возу — кобыле легче
— Баба з калёс, а каня як чорт панёс; Баба з калёс — каню свята (калёмас лятэй).

Бабушка надвое сказала —
Баба надвое варажыла; "Можна" надвое ваража; Надвое баба варажыла, а ў вадно месца палажыла; Надвое баба варажыла: ці памра, ці будзе жыва.

Бедность — не порок —
Сярмага — не знявага, а жупан — не вялікі пан; Бяднейшы — не

канечне дурнейшы; Лятая світка — не загана; Бяднасць не адбярэ ні чэсці, ні розуму.

Без труда не вытащишь и
рыбку из пруда — Каб рыбу есці, трэба ў вадзі лезці; Трэба нахіліцца, каб з ручыя наліцца; Каб вадзі наліцца, трэба ў папачыцца; Бады не заслішч, не паварышшыся; Рыбы не зловіш, не памышшыся; Па дарозе ідуць, грыбоў не набяраць.

Береги платье снову, а
честь смолоду — Шануйся за-малада — не напактае бяды; Ша-нуў рапуку ў садзе, а сябе ў гра-мадзе; Шануй сябе, то й людзі шанаваць будуць.

Бестоковая голова ногам
пакою не даёт — За дурной га-лавой нагам неспакой (бяды, го-ра); За дурною галавою і нагам няма спакою; Скупы двойчы плаціць, а дурны двойчы ходзіць; Галава нагам зладзей.

Богатому черти деньги ку-
ют — Богатому чорт дзеці калы-ша (а беднаму з калышай выйдзе); Богатому і чорт у кашу маслам кідае; У каго добра вядзецца, у таго і пеньне нясецца; Як вяд-зецца, то і на траску падзецца; У багатай хазі і куры часцей ня-суча; Богатому скрипка сама грае, а мая і смыхам не хоча.

Бог не выдаст, свинья не
съест — Бог не папусціць, свинья не ўкусіць; Калі Бог не дадць смерці, дык не возьмуць і чарці; Як Бог дапусціць, то і ся-тыя не абароняць.

КРИМИНАЛЬНАЕ БЮРО

Прамысловы
шпіянаж

Сёння інфармацыя — самы да-
рагі тавар. Гэта агульнавядома. Але ніхто ў свеце так мэта-накіравана, пільна не шукае, не накопчвае, не выкарыстоўвае і не перадае разнастайную інфармацыю, як японцы. А таму, што лічыць яе вельмі важнай стратэгічнай зброй і ставяць на адзін узровень з навуковымі даследаваннямі і маркетынгам.

Інфармацыя збіраецца за ўсіх сферах дзейнасці і ўсімі споса-
бамі. Прадзюжнік любой фірмы, які быў за мяжой, павінен зрабіць сваё абавязковае справаздачу, у якой зафіксавана ўсё, што пры-
чынула ўвагу ў інакш краіне, здабіла, здабыла новым, незвы-
чайным. Напрыклад, рэкламныя афішы, цікавыя вырабы і нават арыгінальныя архітэктурныя вы-
рашэнні. Падобны матэрыял на-
копчваецца, аналізуецца і робіцца вывады, на падставе якіх фірма арганізуе сваю стратэгію. Ды і на-
ступныя японцы пасля замеж-
най камандзіроўкі ці падарожжа па-
ведаваліся ў Міністэрства знешняга гандлю і
прамысловасці пра тое, што ба-
чыў і чуў пад час паездкі.

Разам з гэтым "дэбразямі" гіганцкую працу па збору і апра-
цоўцы інфармацыі вядуць усе 24
гадзіны ў суткі спецыяльны пад-
раздзеленыя такія карпаратыўныя,
як "Міцусі", што раскідалі па ўсім
свеце. Крыніца звестак самая
розна: газеты, часопісы,
вылічальныя цэнтры, асабістыя
гутаркі, чуткі і выпадковыя падслух-
ваны "размовы на лесеці". Да
прыкладу, даведваюцца з мясцова-
вага друку аб вострым недахопе
у Індыі антыбіятыкаў, японцы па-
чалі задавальняць попыт і ў
выніку сталі асноўнымі па-
стаўшчыкамі лекаў у краіну.

Гэты прыклад падрабязна, што
Японія перш за ўсё вывуча-
е рынак, а потым шукае шляхі
да яго. Тут найбольш важнай
лічыцца інфармацыя, якая тычыцца
тэхналогіяў і найбольш слабых
бакоў конкурента. Падобныя

Яўрэйскае агенства
акцыяўляе аперашы па
вывазе зброі з Арменіі ў
сувязі з дрэнным матэрыя-
льным становішчам гэтых
людзей. Нядаўна спецрэй-
сам было эвакуіравана 150
чалавек.

ЛІТВА. Астанкі прыклад-
на 700 чалавек, забітых у
1944—1947 гадах органами
НКВД, знойдзены ў
Вільнюсе на тэрыторыі Па-
лаца культуры і спорту
МУС Літвы.

звесткі накопчваецца цэн-
тралізавана і прадастаўляюцца
вытворцам, бо тутэйшыя прад-
прыемствы перакананы: самае
галюнае — не зрабіць тавар, які
карыстаецца асцява высокім
попытам, а першым прапанаваць
яго спажыватцям.

Менавіта з гэтай нагоды ў
Японіі з'явілася і новая пра-
фесія — тэхналагічны шпік. У
1990/91 навукальным годзе
універсітэту ў Осака выпусціў
першыя 600 спецыялістаў гэтага
профілю. Яны з'яўляюцца
аналізавальцамі патэнты, вынаход-
стваў і іншую інтэлектуальную пра-
дукцыю, а таксама вызначаюць,
дзе і яна можа быць выкары-
стана японскімі фірмамі. Таму
японцы вельмі удала знаходзяць
прымяненне чужым здадумкам,
ідэям у сябе. Напрыклад, кам-
пакт-дыскі стварыла фірма
"Філіпс", аднак літарам іх сус-
ветнай вытворчасці стала япон-
ская фірма "Соні".

Трэба дадаць, што на-
копчальныя інфармацыі і
максимальна яе выкарыстанне
— клопат кожнай японскай
фірмы. Зараз усё больш прад-
прыемстваў аналізуюць свае
службы па збору стратэгічнай
інфармацыі. Яшчэ два гады таму
іх было 473, і яны прымылі ўдзел
у разважэннях 5203 прадпрыем-
стваў; у Францыі — толькі
некалькі дзесяткаў (з 3 мільянаў)
фірм маюць службы тэхна-
лагічнага сачэння.

Вера ПАЛЯКОВА.

Тое,

З чым змагаюцца

Валюная партыя макавай са-
ломкі і адвар з яе канфіскавана
компетэнтнымі органамі ў двух
наркатычных прытонах Бабыруй-
ска. Паводле некаторых звестак,
цяпер у горадзе дзейнічае каля
дзесяці месцаў, дзе ўжываецца
адвар макавай саломкі на ашто-
не — самы даступны від наркаты-
ка на тэрыторыі СНД, які па сваіх
параметрах не саступае гераніну.

Алесь КРАСАВІН.

"Джэнтльмен-шоу"

Апошнія дні адыходзячага го-
да ў Мінску азнаменаваны
праўленнем надта сексуаль-
най актыўнасці асобных прад-
стаўнікоў. Больш таго, увесёлы
"працэс" выражаны ў дастаткова
незвычайных задумах і дзеян-
нях.

У Ленінскім раёне сталіцы
міліцыя затрымала 37-гадова-
равай тройцы судзімы Б., які
згвалтаваў шчыракаласкі. А ў Ма-
скоўскім раёне 47-гадовым
п'яніцам згвалтаваў... 72-гадо-
вага пенсіянера.

Абодва нагоднікі затрыманы і,
мяркуючы па ўсяму, шэраг
бліжэйшых навагодніх святаў ім
прыдзецца сустракаць далёка
ад дома...

Ёсць яшчэ
і вышэйшы суд

У пачатку гэтага тыдня на
могілах па вуліцы Казлова
урачынае жудаснае злачынства.
Невядомыя вандалы пераклалі
помнікі на 24 магіла. Па дадзена-
му звесткам, у будынку ўзбуджана
крімінальная справа.

Крымінальнае бюро.

Не дагадзіла?

Самейныя сваркі — звычайная
з'ява ўсюды і ва ўсе часы. Не стаў
прыемным выключэннем у пе-
радавагоддзі дні ў гэтым сэнсе
і наш горад.

На жаль, часам дамашнія "раз-
боркі" заканчваюцца крывавай
паножніцкай, пра што рубрыка
"Інфарма" расказвала ў
мінулым годзе не адзін раз. Ад-
но з апошніх паводненняў на-
тэту таму — у Савецкім раёне
75-гадовага пенсіянера разбіла
ад галавы сваёй 36-гадовай я-
вешці талерку. Удар "другой ма-
мы" быў настолькі моцным, што
ўрачам дзевятай гарадской

бальніцы прыйшлося канстата-
ваць цяжкую чэрпа-мазгавую
траўму і пакаласі пацярпеўшую
на лячэнне ў нейрачэргію.
Што тычыцца ваяўнічай бабці
— пасля расследавання ў міліцыі
яе адпусцілі.

"Не вучы вучонага"

Вельмі не паважаючы дзяцім
дзям мінскім настаўнікам. У
першым выпадку начальнік ад-
ноў дасаткова "высокай" забес-
пачанскай структуры
"Узнагародзіў" сваю былую жо-
нку пераламкі. У другім — затры-
маны п'яны 17-гадовы гультай,
які ўвайшоў у будынак адной са
сталічных школ і кулакамі ад-
поміць 41-гадовай настаўніцы
Ж.

Гэтыя з'явіліся не джэнтль-
менскія паводзіны двух
раз'юшаных "жінчонаў" былі
ацэнены прадстаўніцкай права-
ахоўнай арганізацыяй — па абодвух
выпадах узбуджаны адпаведныя
крімінальныя справы, а "пера-
можа" знаходзяцца за кратамі.

Сяргей РАЧЫЛА

(Прэс-цэнтр УУС г.Мінска).

Паставілі лісіну

курэй сцерагчы...

У адным з маладзёжных
інтэрнату Наваполацка быў за-
трыманы ваеннаслужачы Сяргей
Сівіцкі, які вельмі любіў схадзіць
у самаволку і таму быў знаёмы з
пракуртураю. Некаму аднак
прышло ў галаву паставіць хлос-
ца ў караул. Сівіцкі пакінуў пост
і адправіўшыся ў паход, а каб не
было так сумна, прыняў у
сабою аўтамат і шчыра дзесяць
патронаў. Зараз хлосец тлумачыць,
што яму хацелася выпіць,
думаць, не забавіла накурмаць і
напаяць яго за дзяржаўны кошт.

Уладзімір МІХНО,

43-інфарм.

«Нотны
аркуш»

№1 (236)

Вядучы —

Вітаўт

МАРТЫНЕНКА

Тэл. 68-29-26

На сталічнай сцэне вы-
стаў беларускі рок-гурт
"Кайнаса" "Жыгімонт Ваза".
Гітарыст і мікрафона
Сяргей СКРЫПІЧЭНКА.

Фота М.БУДЧАНІНА.

Фанатэка

Алесь КАМОЦКІ

"Я — табе" ЗБС, 1993

Хто толькі не займаўся рас-
паўсюджаннем песень папу-
лярнага беларускага барда
Алесь Камоцкага (і студыя "Аз", і
Беларускае радыё, і іншыя эн-
тузіасты), але самому барду ад-
гэтага было ні на крышкунку сь-
не ў жываце. Дзякаваў Богу,
што хоць творчы даробак не
марнаваўся, а на жыццё зараб-
ляў у больш празічных месцах,
чым сцена. І вось, дзяццэца, фан-
графічны і іншадзеяў
Задэжнаны беларускіх сту-
дэнтаў мае намер запісаць гэ-
тую белую пляму. У будучыні. А
пакуль самі выдаўцы музычных
беларускіх стэрэах ЗБС
спрабуюць стаць на ногі праз
песні таго ж Камоцкага, Ціраш-
чанкі, гуртоў "Бонда", "Мроя" і
г.д. Ну што ж, паглядзім на
развіццё падзей.

Зрэшты, зрухі наперад ужо
ёсць. Прынамсі запісаў Камо-
цка такой выдатнай якасці, што
прапануе забэзапачкаваць выдан-
не, якое прадаецца цяпер у
кіёўскай ТБМ, яшчэ не было. Ка-
сета мае прыстойную маста-
цкую аздабню і арыгінальны змест:
побач з шырока вядомымі твор-
амі ёсць і менш вядомыя, по-
бач з цалкам уласнымі песнямі
ёсць і перапрацаваныя, а колішняя
амплуа Камоцкага як выканаўцы
кліпнага пазілі.

Канцэртны

Васіль ХРАМЦОЎ

Не так ужо шмат часу мінула з
моманту прэзентацыі Наваполацкага тэ-
атра-студыі "ЗБНЧ", а ягонае запінае
прымапа гледачоў. На гэты раз не-
вялікая, але свядомая публіка прыйшла
на першы клубны канцэрт уздэльніка
тэатра-студыі "ЗБНЧ", паэта, выка-
наўцы сваіх песень — "Алена" пад
назвай "Калядная пятніца".

І вось у зале, багата і адпаведна аздабленай,
сабраліся ў большасці тыя, хто даўно цікавіцца
творчасцю "Алена", ягоняя сябры, таксама маці.

Пятніца.Прысяжыце больш
часу сваёй сям'і, дзецім.
СУБОТА.Лепш не рызыкаваць
з грашмі ў гэты дзень. Пазбя-
гайце спрэчак з вашымі партнё-
рамі.

НІДЗЯ.Вырашэнне
шматлікіх спраў, у якіх вам дапа-
могуць вашы родныя.

РЫБЫ
ПАНЯДЗЕЛА.Вашы
фінансавыя шанцы 50х50. Пашы-
раце вашае круглагаду.

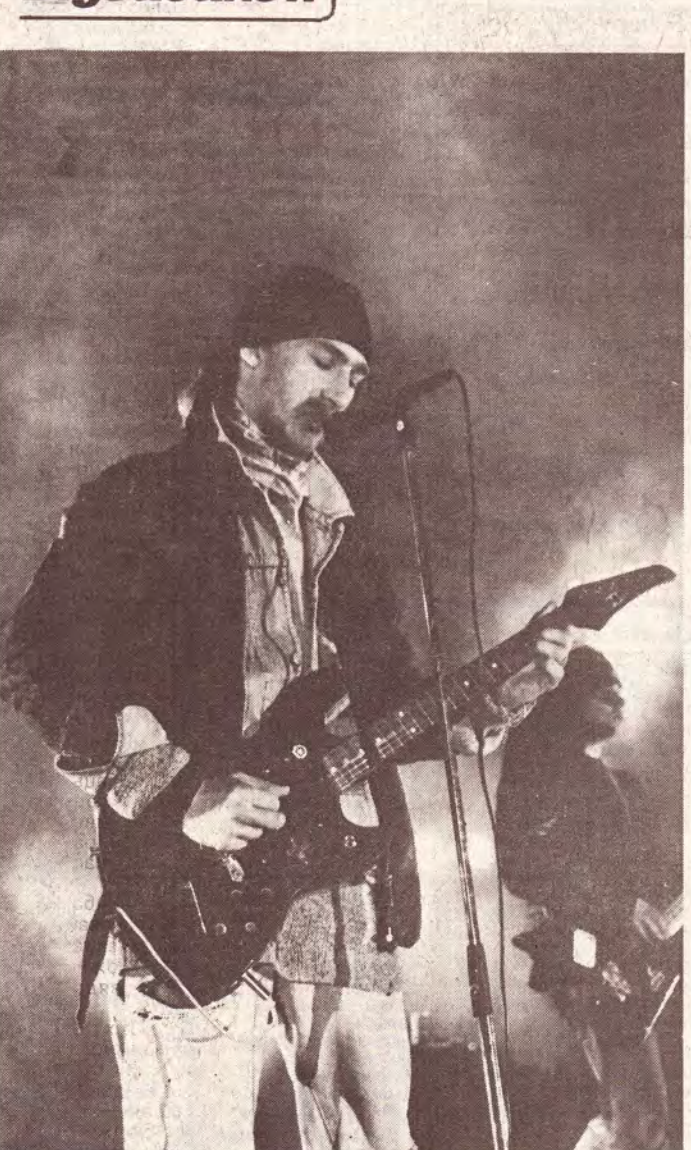
Аўторак.Не спяшацца ў
падпісанні важных дакументаў
на працу, будзьце вельмі
уважлівымі.

СЭРАДА.Правяйце больш
стрыманасці ў гэты дзень.
ЧАЦВЕР.Прадукцыйны час у
прафесійнай сферы і бізнэсе, але
матчыны зрывы ў ажыццяўленні
некаторых вашых планаў.

ПЯТНІЦА.Поспех у каханні.
СУБОТА.Вам лепш не пры-
маць ніякіх важных рашэнняў.
Устрымайцеся ад мінутных парываў.

НІДЗЯ.Магчыма вырашэ-
цця нейкай цяжкай для вас справы.

Bigасалон

Усяго ў праграму гэтага аль-
бома, складзенага, дарэчы, не
без ведама самога барда,
увайшлі дваццаць два творы.
Спярша звернем увагу на тыя,
якіх менш тут, што створаны на
"чужыні" вершы. У песні "Агонь"
усім бліскучым сучаснасці з'яе
Максім Багдановіч, а ў "Праг-
ласці" ажывае незабытая па-
эзія Ларыся Геніюш. Вельмі па-
пулярнай стала і ранняя спроба
бардаўскай творчасці Камоцка-
га на верш ягонага аднакашніка,
тады маладога чарта Сяргея Ду-
байца "Сентыментаў".

Сярод уласных супер-гітаў —
"Раскажы мне пра дождж",
"Гаспадыня ранішняй зоркі",
Зміц Алесі сапраўды перамагаў у
гіт-парадах. Не менш папуляр-
ныя і песні "Надзея" (прысва-
чэнне дынастыі Крупскіх), "Між
сонцам і дажджом", "Запаветы",
"Асфальтавы марш" (памя-
таецца, "мінулае-незваротнае, я
твой дотык чую ізноў"?).

Другі бок альбома, распы-
няны гэты збор "Камоцкаўскай"
ліра-філасофскай, песні, і
палітычным запалам. "Гэта ўжо
не лета", блізкае ёй і прысвечанае
М.Гарбачова "Вашае сло-
ва", і песні "Толькі ўперад" ды
"Старая гульня", а таксама саты-
рычныя "Карова за шылава-
ма", "Сяюз-Апалон", "Зда-
ранне ў калгасе". У цэлы цыкл
сезоннай лірыкі выстрайваюцца
вясенскія песні Алесь Камоц-
кага (вядуць, гэты бард вельмі
любіць вясню). "Кастрычнік",
"Лістапад", "Лісце радасці".

Як падгуляеце ўсёго зместу
альбома, як вяртанне на чал-
кам сур'ёзнае ноту —
"Малітва". Невядома, ці па-
гадзіцца з тым аўтар, але я
можна нават праграмаваць пес-
ню не толькі альбомам, але і ўсім
творчасці барда. Разам з тым,
разважэнні з Богам ад творчасці
ад жывілі эліты тут у адзінае
цэлае, таму кожны слухач зной-
дзе, што яму блізка.

Кампакт-диск "КРАМЫ", які
выйшаў у Вялікабрытаніі, на-
рэшце, з'явіўся ў продажы і ў
тутойшых мюзік-шопах.

Прада, купіце яго не кожны,
бо калі брытанец плаціць за яго
паўдзённым мінімальным зароб-
кам, ды нашаму філансту
даведзецца, пагразаючы
паўтара мільёна (а то і ўсе два,
калі падпісваюцца толькі хлём-
ба з вядою).

Усё гэта разам зноў паказала працаздольнасць
і мастацтва тэатра-студыі, ягоніх удэльнікаў.
Нягледзячы на складаны час, на цяжкае
фінансавое становішча, "ЗБНЧ" не здаецца.

Рыхтуюцца сольныя праграмы С.Анішчанкі,
А.Тырышкінай, С.Казлова, А.Каркоцкага, гурта
"Сатысфакцыя", рыхтуе танцавальную праграму
дзіцячы шоу-дэс-гурт "Тонік", хутка і сам "Ален"
парадуе прыхільнікаў новым альбамам, плануецца
з'явіцца шоу-праграма.

І адзінае, што засмучае: канцэрт "Алена",
лаўрата шматлікіх конкурсаў, вядомага на Бела-
русі і за яе межамі, аўтара дзесяці песень,
гучаючы на тэлебачанні, адбыўся ў ягоным род-
ным Наваполацку ўпершыню. Але, як кажуць,
лепей позна, чым ніколі.

Алена

Алена

Алена

Алена

Алена

Алена

Алена

ТЫДЗЕНЬ ПА ГАРАСКОП

17 — 23

студзеня

Казярог

ПАНДЗЕЛА.Будзьце шчод-
рымі ў гэты дзень, каб у далей-
шыя дні дабіцца поспеху. Займіцеся
хатняй гаспадаркай. Магчыма,
дзякуючы вашай настойлівасці
вы вырашыце шмат розных праб-
лем.

Аўторак.Умацаванне вашага
фінансавога становішча. У ка-
ханні ўсё вырашаецца пазней. Па-
старайцеся не канфіктаваць з
ахоўнікам парадку і кантралё-
рамі.

СЭРАДА.Правяйце больш
стрыманасці і такту. Сёння Ба-
дохрыцца, таму вам лепш наве-
даць царкву.

ЧАЦВЕР.Не рызыкайце лішні
раз нічым. Магчымы грашовыя
праблемы.

ПЯТНІЦА.Стрымлівайце сябе
ў сям'і, каб пазбегнуць сварак.
Магчымы непаразуменні ў
інтымным жыцці.

СУБОТА.Кантралюйце свае
эмоцыі. Сачыце за сваім здо-
роўем.

НІДЗЯ.Калі з вамі абуды-
цца несправядлівасць, не адказвайце
тым жа. Вам можа дапамагчы
рэлігія.

Авен

ПАНДЗЕЛА.Пастарайцеся
у гэты дзень больш часу правесці
побач з сябрамі. Не уступаіце ні
у якія спрэчкі, каб сур'ёзна не
захварэць.

Аўторак.Займіцеся выхаван-
нем дзяцей. Спрыяльны час для
ваших пачыненняў.

СЭРАДА.У асабістым жыцці —
перамены. Паспех.

НІДЗЯ.Наглядзецеся на іх, каб
не захварэць.

нага выніку. У каханні трэба
умець дараваць.

Цялец

ПАНДЗЕЛА.Будзьце
уважлівымі ў сваіх расходах і па-
старайцеся не губіць кашчэк.

Аўторак.Магчымы непрыем-
насці ў сям'і, таму сачыце за
сваімі паводзінамі.

СЭРАДА.Звярніце ўвагу на
сваю нервовую сістэму ў гэты
дзень.

ЧАЦВЕР.Поспех на працы. На-
ведваючы сябе ў хатняй справе.
ПЯТНІЦА.Непаразуменні на
працы, таму будзьце вельмі асця-
рожнымі, абачлівымі.

СУБОТА.Пастарайцеся больш
часу правесці на свежым павет-
ры. Эканомце свае сілы. Магчы-
ма перад вамі адкрыцца новыя
даляжыцы.

НІДЗЯ.У гэты дзень вам
лепш схадзіць у царкву.

Блізняты

ПАНДЗЕЛА.Не вельмі
спрыяльны час для бізнэсу.
Шмат залежыць ад тых, хто вакол
вас.

Аўторак.Магчымы цяжкасці
ў паступленні нейкай новай
інфармацыі. Стрымлівайце свае
эмацыянальныя парывы.

